

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของกลุ่มจิตสัมพันธ์ ต่อความพึงพอใจในชีวิต ของนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความพิการ

สมมุติฐานการวิจัย

1. หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์นักเรียนปกติที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะมีคะแนนความพึงพอใจในชีวิต สูงกว่านักเรียนที่มีความพิการที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์
2. หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์นักเรียนปกติที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะมีคะแนนความพึงพอใจในชีวิต สูงกว่านักเรียนปกติที่ไม่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์
3. หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์นักเรียนปกติที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะมีคะแนนความพึงพอใจในชีวิต สูงกว่าก่อนการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์
4. หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์นักเรียนที่มีความพิการที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะมีคะแนนความพึงพอใจในชีวิต สูงกว่านักเรียนที่มีความพิการที่ไม่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์
5. หลังการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์นักเรียนที่มีความพิการที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์จะมีคะแนนความพึงพอใจในชีวิต สูงกว่าก่อนการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้มี 2 กลุ่ม คือ 1)นักเรียนปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ และ 2) นักเรียนที่มีความพิการที่กำลังศึกษาอยู่โรงเรียนอาชีว-

พระมหาไถ่ พัทยา ปีการศึกษา 2541 ซึ่งนักเรียนทั้งสองกลุ่มนี้มีความสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ จำนวน กลุ่มละ 16 คน โดยพิจารณาจากแบบวัดความพึงพอใจในชีวิตที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย 0.5 SD และสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย

การออกแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (experimental research) โดยใช้รูปแบบการทดลองแบบทดสอบก่อนและหลังการทดลอง โดยมีกลุ่มควบคุม (randomized pretest-posttest control group design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบวัดความพึงพอใจในชีวิตที่ปรับปรุงมาจากแบบวัดความพึงพอใจในชีวิตดัชนีบ่งชี้ชุดเอ (Life Satisfaction Index A) ของ นิวการ์ทีนและคณะ (Neugarten, et al.) ในปี ค.ศ. 1961

ระยะเวลาในการวิจัย

กลุ่มทดลองเป็นกลุ่มที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่มมีระยะเวลาดังนี้

1. กลุ่มทดลองที่เป็นนักเรียนปกติเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ระหว่างวันที่ 19-21 กุมภาพันธ์ 2542 ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน รวมระยะเวลาทั้งสิ้น รวม 20 ชั่วโมง
2. กลุ่มทดลองนักเรียนที่มีความพิการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ระหว่างวันที่ 12-14 มีนาคม 2542 ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง

สถานที่ในการวิจัย

1. บ้านพักรับรองภายในบริเวณวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศสำหรับกลุ่มทดลองที่เป็นนักเรียนปกติ
2. ห้องประชุมโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยาสำหรับกลุ่มทดลองที่เป็นนักเรียนที่มีความพิการ

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

1. ระยะก่อนการทดลอง

1.1 ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือในการทำวิจัยโดยยื่นหนังสือที่ออกโดยคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยต่อ 1) ผู้อำนวยการวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ และ 2) อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา

1.2 ผู้วิจัยวัดความพึงพอใจในชีวิตของนักเรียนดังนี้

1.2.1 นักเรียนปกติที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ ระดับการศึกษาคือ ประโยชน์วิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2541 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจในชีวิตที่ผู้วิจัยปรับปรุงขึ้นจากแบบวัดความพึงพอใจในชีวิตดัชนีบ่งชี้ชุดเอ (LSIA) ของนิวการ์เท็นและคณะ จากนั้นนำคำตอบที่ได้จากแบบวัดมาตรวจให้คะแนน คำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อคัดเลือกนักเรียนปกติที่มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย 0.5 SD พบว่ามีนักเรียน 20 คน

1.2.2 นักเรียนที่มีความพิการที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา ระดับการศึกษาคือ ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2541 สาขาอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้แบบวัดความพึงพอใจในชีวิตที่ผู้วิจัยปรับปรุงขึ้นจากแบบวัดความพึงพอใจในชีวิตดัชนีบ่งชี้ชุดเอ (LSIA) ของนิวการ์เท็นและคณะ จากนั้นนำคำตอบที่ได้จากแบบวัดมาตรวจให้คะแนน คำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อคัดเลือกนักเรียนปกติที่มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย 0.5 SD พบว่ามีนักเรียน 17 คน

1.3 ผู้วิจัยนัดประชุมกับนักเรียนดังนี้

1.3.1 ผู้วิจัยนัดประชุมกับนักเรียนปกติที่มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย 0.5SD จำนวน 20 คน เพื่ออธิบายการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์และประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์จากนั้นผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง ซึ่งนักเรียนทั้งหมดมีความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นผู้วิจัยกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน รวมจำนวน 16 คน โดยกลุ่มทดลองเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์

1.3.2 ผู้วิจัยนัดประชุมกับนักเรียนที่มีความพิการที่มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย 0.5SD จำนวน 17 คน เพื่ออธิบายการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์และประโยชน์จากการเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ จากนั้นผู้วิจัยสอบถามความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง ซึ่งนักเรียนทั้งหมดมีความสมัครใจในการเข้าร่วมการทดลอง จากนั้นผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้ากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน รวมจำนวน 16 คน โดยกลุ่มทดลองเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์

2. ระยะการทดลอง

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลอง เป็นกลุ่มที่เข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ โดยมีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1.1 กลุ่มทดลองนักเรียนปกติเข้าร่วมกลุ่มจิตสัมพันธ์ ในวันที่ 19-21 กุมภาพันธ์ 2542 ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง โดยใช้สถานที่ คือ บ้านพักรับรองภายในวิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ

2.1.2 กลุ่มทดลองนักเรียนที่มีความพิการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ ในวันที่ 12-14 มีนาคม 2542 ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน รวมทั้งสิ้น 20 ชั่วโมง โดยใช้สถานที่ คือ ห้องประชุมใหญ่โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ พัทยา

2.2 กลุ่มควบคุมทั้งนักเรียนปกติ และ นักเรียนที่มีความพิการใช้ชีวิตปกติโดยไม่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์

3. ระยะหลังการทดลอง

3.1 หลังจากสิ้นสุดการทดลองผู้วิจัยนำแบบวัดความพึงพอใจในชีวิตให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตอบแบบวัดอีกครั้ง

3.2 ผู้วิจัยนำแบบวัดในข้อ 3.1 มาทำการตรวจและคิดคะแนน โดยการรวมคะแนนจากคำตอบทุกข้อของผู้ตอบแบบวัดความพึงพอใจในชีวิตแต่ละคนจากนั้นนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนจากแบบวัดความพึงพอใจ ในชีวิตระยะก่อนการทดลองและหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่ม

2. ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของครั้งก่อนการทดลอง (pretest) และครั้ง หลังการทดลอง (posttest) ของกลุ่มทดลอง และ กลุ่มควบคุมทั้ง 2 กลุ่ม และทดสอบความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยของครั้งหลังการทดลองของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยแสดงว่า

1. นักเรียนปกติที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่านักเรียนที่มีความพิการที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนปกติที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่านักเรียนปกติที่ไม่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนปกติที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่าก่อนการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนที่มีความพิการที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่านักเรียนที่มีความพิการที่ไม่ได้เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นักเรียนที่มีความพิการที่เข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์มีคะแนนความพึงพอใจในชีวิตสูงกว่าก่อนการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า กลุ่มจิตสัมพันธ์สามารถเพิ่มความพึงพอใจในชีวิตของนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีความพิการได้ จึงน่าจะมีการติดตามผล เช่น ก่อนที่นักเรียนจะสำเร็จการศึกษา หรือหลังจากนักเรียนจบออกไปประกอบอาชีพเพื่อประเมินความคงทนของความพึงพอใจในชีวิต

2.จากการวิจัยที่พบว่า กลุ่มจิตสัมพันธ์สามารถเพิ่มความพึงพอใจในชีวิตของนักเรียนที่มีความพิการได้ จึงน่าจะมีการนำกลุ่มจิตสัมพันธ์ไปใช้ในการฟื้นฟูในสถานสงเคราะห์คนพิการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้คนพิการสามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่และมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

3.การวิจัยที่พบว่า กลุ่มจิตสัมพันธ์สามารถเพิ่มความพึงพอใจในชีวิตของนักเรียนปกติได้ ซึ่งจากการวิจัยนี้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับอาชีวศึกษานั้น ครูแนะแนวจึงน่าที่จะนำกลุ่มจิตสัมพันธ์ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในตัวเองและครูก็เข้าใจในตัวนักเรียนเพิ่มขึ้นด้วย

4.จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มทดลองส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนพิการ จะมีปัญหาส่วนตัวค่อนข้างมากและซับซ้อน ระยะเวลาในการเข้ากลุ่มจิตสัมพันธ์ตามการวิจัยนี้คือ20ชั่วโมงอาจจะน้อยเกินไปสำหรับการทำงานกับนักเรียนกลุ่มนี้ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป จึงน่าจะกำหนดระยะเวลาในการเข้ากลุ่มให้มากขึ้นด้วย

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย